

Total Pages : 4

PC-10113/M

N-9/2053

CURRICULUM DEVELOPMENT-1203T

(Semester-II).

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 70

Note : Attempt two questions each from Sections A & B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 10 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

- I. Discuss the meaning and need of curriculum.
- II. List various foundations of curriculum and discuss two of them in detail.
- III. Describe the phases of the process of curriculum change.
- IV. Discuss various Teacher's experiences in stakeholders in curriculum.

SECTION—B

- V. Write notes on the following:
  - (a) Objectives of subject centered approach of curriculum development.
  - (b) Features of spiral curriculum.

- VI. How to integrate school curriculum with futuristic needs?
Discuss.
- VII. Discuss the curriculum needs of gifted learners.
- VIII. Discuss the curriculum needs of slow learners.

SECTION—C

(Compulsory Question)

IX. Write short answers of the following :

- 1. Utilization of syllabus.
- 2. Three differences between curriculum and syllabus.
- 3. Disadvantages of learner centered curriculum.
- 4. Parental expectations as stakeholder in curriculum.
- 5. Advantages of spiral curriculum.
- 6. Methods of organizing content.
- 7. Vocational bias curriculum.
- 8. Skill Development curriculum.
- 9. Purposes of curriculum for children with special needs.
- 10. Characteristics of visually challenged learners.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਗਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 10 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਵਿਚਾਰੋ।
- II. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- III. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।
- IV. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਹਿੱਤ ਰਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਦਰਜ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—B

- V. ਨਿਮਨ-ਦਰਜ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
  - (a) ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਦਰਜ ਕਰੋ।
  - (b) ਸਪਿਰਲ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਲੱਛਣ ਵਿਚਾਰੋ।
- VI. ਸਕੂਲ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਭਵਿਖੀ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- VII. ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪਾਠਕ੍ਰਮਕ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

VIII. ਢਿੱਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪਾਠਕ੍ਰਮਕ ਲੋੜਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

ਭਾਗ—C

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

IX. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ (ਵਰਤੋਂ) ਵਿਚਾਰੋ।
  2. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਸਿਲੈਬਸ ਵਿਚਲੇ ਤਿੰਨ ਅੰਤਰ ਦਰਜ ਕਰੋ।
  3. ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਕੇਂਦਰਿਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਹਾਨੀਆਂ ਵਿਚਾਰੋ।
  4. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਆਸਾਂ-ਉਮੀਦਾਂ ਦਰਜ ਕਰੋ।
  5. ਸਪਿਰਲ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਲਾਭ ਵਿਚਾਰੋ।
  6. ਸਾਮਗ੍ਰੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਲਿਖੋ।
  7. ਕਿੱਤਾ-ਮੁਖੀ ਆਧਾਰ ਵਾਲਾ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚਾਰੋ।
  8. ਮੁਹਾਰਤ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
  9. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਮਨੋਰਥਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
  10. ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲੱਛਣ ਦਰਜ ਕਰੋ।
-